

Vážené kolegyne a kolegovia, členovia a sympatizanti Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny, milí hostia!

Dovoľte mi otvoriť III. celoslovenskú konferenciu v dvanástom roku fungovania nášho združenia. Z dôvodu konania Valného zhromaždenia sme zvolili za miesto jej konania opäť Bratislavu. V putovných stretnutiach slovenčinárov však chceme pokračovať. Osobitne by som chcel poďakovať pani tajomníčka Renáte Ondrejčkovej, ktorá zabezpečovala logistiku našej konferencie. Rovnako ďakujem členom Rady SAUS za spoluprácu pri jej príprave a hosťom, ktorí prišli medzi nás so svojimi príspevkami.

Nedávno sme mali komunálne voľby. Ako aktivista sa o túto problematiku zaujímam. Rád pomáham ľuďom, ktorí myslia svoje zábery úprimne. Aj bez sledovania médií som skonštatoval, že v mojom okolí sa samospráva dostala do rúk nezávislým. Bez ohľadu, čo si myslíme o proklamovaní nezávislosti, som rád, že sa veci verejné dostávajú do rúk ľuďom, ľuďom bez politického Damoklovho meča. To je metou aj môjho pôsobenia v našej Asociácii. Aby sa náš predmet dostal do rúk širokému spektru slovenčinárov, ktorí sa chcú spolupodieľať na príprave pedagogickej dokumentácie. Aby sme už nemuseli prekonávať prekážky, ktoré sú nám dlhodobo kladené, odvádzajúc radosť z vyučovania. Uvedomujem si, že v konečnom dôsledku musí niekto zodpovedný rozhodnúť. Avšak naša spoluúčasť musí tomu predchádzať.

Na druhej strane je stúpajúca pasivita veľkej časti učiteľov. Celý rok sme sa snažili informovať o činnosti SAUS, vyzývali sme členov k vyslovovaniu názorov a k aktívnej účasti. Bez väčšej odozvy. Máme vlastnú Asociáciu s dlhou tradíciou, ktorá má záujem pracovať aj na úkor voľného času jej vedenia. Má to však zmysel, keď nevieme doložiť súhlas prípadne nesúhlas slovenčinárov v riešených úlohách? Je pre niektorých z nás ľahšie kritizovať až po tom, keď sú veci schválené? Stačí sa uzavrieť do mikropriestoru vyučovacej hodiny a nechať ostatné veci v rukách nadriadených? Ja si na všetky tri otázky odpovedám negatívne, preto sa (zatiaľ) venujem proškolskej činnosti. I keď ma to v poslednom roku stálo veľmi veľa a riskujem, že sa nenájde riaditeľ ochotný zamestnať kriklúňa. Stojí za to nieť takéto memento? Ak vidím všeobecný nezáujem učiteľov, pochybujem o svojej odpovedi. Naposledy ma zarazilo, keď som sa dozvedel, aká nízka bude účasť na dnešnej konferencii, ktorá nie je školením, ale stretnutím učiteľov z presvedčenia a záujmu riešiť problémy nášho predmetu. Kým však nebudeme chcieť, môže Asociácia iba konštatovať, proklamovať, vyhlasovať.

Napriek uvedeným pochybnostiam som veľmi rád, že Asociácia nestagnuje a s vypätím posledných síl (hovorím aspoň za seba) pracujeme na jej cieľoch. Azda najvýznamnejším krokom je vznik registrovaného časopisu Slovenčinár, ktorý nahradil dlhoročný časopis Slovenský jazyk

a literatúra v škole. Získali sme tak cenné a jedinečné médium pre slovenčinárov. Podrobnejšie sa mu budeme venovať s hlavným redaktorom p. doc. Vojtechom zajtra.

K ďalším dôležitým aktivitám patria:

- vyhláška o ukončovaní štúdia – podarilo sa nám vyrokovať dva varianty vzorcov pri hodnotení ústnej formy maturitnej skúšky,
- rozšírenie obsahu bezplatnej webovej stránky – pomerne vysoká návštevnosť, pravidelne sa aktualizuje,
- prihlasovanie členov z rôznych oblastí – novinár, škola s vyučovacím jazykom národnostných menšín, vysoká škola,
- zvyšovanie počtu účastníkov FB skupiny – pravidelne ich vyzývam na členstvo,
- spolupráca so Slovenskou komorou učiteľov, Národným ústavom certifikovaných meraní vzdelávania, Divadelným ústavom, Literárnym informačným centrom – exkurzia o divadle pre pedagógov, beseda o povinnom čítaní, vznik edície na vydávanie povinnej literatúry;
- otvorenie problematiky osemročných gymnázií,
- rokovanie s exministrom školstva D. Čaplovičom,
- pripomienky k EČ MS, k ŠVP pre ISCED 2,
- podnet na aktualizáciu kodifikácie,
- spoločná výzva na zverejnenie pripomienkovania ISCED 3,
- vypracovanie pripomienok k ISCED 3,
- pravidelné konzultácie a pomoc učiteľom slovenčiny.

Nie je toho málo. I keď vyzerajú niektoré naše iniciatívy utopicky, máme mnoho pozitívnych ohlasov. Niektorými z nich sa riadiace inštitúcie zaoberajú, ba niektoré z nich prijali. Budem to však opakovať vo všetkých príhovoroch: dvojnásobný počet členov by naše snahy posilnil. Preto vás opätovne žiadam o to, by ste nám pomáhali rozširovať členskú základňu, hoci aj o sympatizantov, keďže vieme, že sa učitelia neradi združujú (možno neradi platia). Odporúčam vám sledovať našu webovú stránku, ktorú pravidelne aktualizujem o rôzne ponuky, ale aj výzvy pre členov. Je nutné aktívne sa zapájať do činnosti SAUS. My siedmi to sami nedokážeme, máme svoje povolania, bývame zaneprázdnení. Okrem toho neriešime svoje záujmy, ale záujmy učiteľov SJL.

SAUS má napriek všetkému medzi školskými inštitúciami svoje stabilné postavenie. Napriek tomu sa stále musíme snažiť, aby nás riadiace inštitúcie brali ako svojho partnera a neobišli nás ako pri poslednom pripomienkovaní ŠVP pre ISCED 3. Zdalo sa, že sa pomery menia. ISCED nižších stupňov bol zverejnený na pripomienkovanie. Nezdá sa, že vynovené

ministerstvo chce podobne postupovať pri ISCED 3. Kým však pracujem pre SAUS, budem sa snažiť vrátiť tento proces do rúk širokého spektra slovenčinárov, ale aj verejnosti, ktorá sa o hlavný vyučovací predmet zaujíma. Snaženie každého človeka však závisí od motivácie, ktorou ste práve vy.

Želám Vám príjemné a hlavne užitočné prežitie oboch konferenčných dní. Teším sa na kuloárne diskusie. Sú pre mňa a nás všetkých cenným zdrojom informácií pre ďalšie spoluprácu a fungovanie Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny.

PhDr. Ján Papuga, PhD.
Predseda Rady SAUS
20. 11. 2014 Bratislava